ELARD podržava pristup Europskog parlamenta jačanju LEADER-a i CLLD-a unutar okvira 2028. – 2034. ELARD posebno poziva na:

1. Odgovarajuće i obvezujuće/namjensko financiranje (ring-fencing): najmanje 5% resursa ruralnog razvoja za LEADER, uz očuvanje ukupne razine financiranja usporedive s trenutnim razdobljem.
2. CLLD kao obavezna komponenta teritorijalnog programiranja, s namjenskim resursima, a ne samo opcionalnom upotrebom od strane država članica.
3. LEADER je dostupan u ruralnim područjima, nije ograničen na područja u posebnom nepovoljnom položaju (np. sa specifičnim nedostatcima).
4. Strategije lokalnog razvoja s više politika, koje omogućuju LAG-ovima kombiniranje ZPP-a, kohezijske i ribarske politike te drugih relevantnih resursa putem jedne koherentne strategije i pojednostavljenog provedbenog okvira.
5. Pune ovlasti LAG-ova, čuvajući istinsko lokalno donošenje odluka umjesto svođenja LAG-ova na administrativne posrednike.
6. Jasna razlika između ruralne potrošnje i ruralnog razvoja vođenog zajednicom: predložena alokacija od 10 % ruralne Kohezijske politike sredstava je dobrodošla, ali dio bi trebao biti posebno usmjeren kroz CLLD.

Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o osnivanju Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost za razdoblje 2028. – 2034. te o izmjeni Uredbe (EU) 2023/955 i Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 (tzv. „Uredba o osnivanju Fonda“)				
Članak	**Prijedlog Europske komisije** *(HR prijevod EK)*	**Prijedlog Europskog vijeća** Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o osnivanju Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost za razdoblje 2028. – 2034. i izmjeni Uredbe (EU) 2023/955 i Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 („Uredba o NRPP-u“) - Djelomični opći pristup *(HR prijevod EV)*	**Prijedlog Europskog parlamenta** I. NACRT IZVJEŠĆA o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o osnivanju Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost za razdoblje 2028. – 2034. te o izmjeni Uredbe (EU) 2023/955 i Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 (COM(2025)0565 – C10-0179/2025 – 2025/0240(COD))	**Komentari ELARD-a**
Članak 4. stavak 3.(c)	Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije: (3) „ korisnik“ znači: (c) u kontekstu ZPP-a, poljoprivrednik koji je:	Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije: (2) „korisnik“ znači:(c) […] poljoprivrednik **kako je definiran u članku 2.a [definicije] Uredbe (EU) 202X/XXXX [Uredba o ZPP-u]**	***Amandman 41*** Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije: (3) „ korisnik“ znači:(c) u kontekstu ZPP-a, poljoprivrednik **kako je definirano u članku**	Otprilike 90% ruralnog stanovništva Europske unije nije zaposleno u poljoprivredi. Uz općine i nevladine organizacije, ova je skupina najčešće imala koristi od podrške LAG-ova u okviru LEADER-a. Priroda LEADER pristupa bit će očuvana ako se usvoji prijedlog Europskog parlamenta, koji jasno i najbolje odražava

	(I) fizička ili pravna osoba čije se gospodarstvo nalazi u Uniji i čija je glavna djelatnost poljoprivredna djelatnost u skladu s kriterijima koje su države članice definirale u skladu s ovom Uredbom; ili (II) fizička osoba ili mala pravna osoba čija glavna djelatnost nije poljoprivreda, ali koja se bavi barem minimalnom razinom poljoprivredne djelatnosti, kako je definirano od strane država članica.	(i) izbrisano (ii) izbrisano **Komentari:** Prema *Uredbi o utvrđivanju uvjeta za provedbu potpore Unije u okviru ZPP-a - Predsjedništvo je predložilo izmjene* članka 2.a Uredbe (EU) 202X/XXXX [Uredba o ZPP-u], možemo čitati: *„Poljoprivrednik" znači: fizička ili pravna osoba ili skupina fizičkih ili pravnih osoba, bez obzira na pravni status koji je takvoj skupini i njezinim članovima dodijeljen nacionalnim pravom, koja ima gospodarstvo kako je definirano u članku 4(16) uredbe o NRPP-u i koja obavlja poljoprivrednu djelatnost kako su je utvrdile države članice u skladu s člankom 2b(3) ove Uredbe.*	**1a (-1) [Definicije] Uredbe (EU) 202X/XXXX [Uredba o ZPP-u]** (i) izbrisano (ii) izbrisano **Komentari:** Prema *I. NACRTU IZVJEŠĆA o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju uvjeta za provedbu potpore Unije Zajedničkoj poljoprivrednoj politici za razdoblje od 2028. do 2034. (COM(2025)0560 – C10-0169/2025 – 2025/0241(COD))* - ***Amandman 10*** - u članku 1a (-1) [Definicije] Uredbe (EU) 202X/XXXX [Uredba o ZPP-u] možemo čitati: *„Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:"* ***(2) „Korisnik" u kontekstu provedbe LEADER-a znači fizičku ili pravnu osobu ili subjekt s pravnom osobnošću ili bez nje koji je osnovan ili djeluje unutar područja obuhvaćenog relevantnom lokalnom razvojnom strategijom i koji doprinosi provedbi te strategije, uključujući javna tijela, ekonomske i socijalne partnere, organizacije civilnog društva i druge lokalne aktere;"***	stvarnost LEADER pristupa.
Članak 10. (2)	2. Financijska omotnica raspodjeljuje se kako slijedi: (a) u skladu s Prilogom I. [ključ za raspodjelu] NRP planovima iz glave III.	2. Financijska omotnica raspodjeljuje se kako slijedi: (a) u skladu s Prilogom I. [ključ za raspodjelu] planovima za NRP iz glave III. dodjeljuje se 782 879 000 000 EUR, od	**Amandmani 91-96** 2. Financijska omotnica raspoređuje se na sljedeći način:	U članku 35. – stavku 4. – podstavku 1. a (novom) (Amandman br. 243) zastupnici Europskog parlamenta predložili su ***„Najmanje 5 % ukupnog iznosa namijenjenog ruralnom razvoju utvrđenog u članku 10.(2.) točki (a)(ii)(b)***

	dodjeljuje se 782 879 000 000 EUR, od čega: (I) najmanje 217 798 000 000 EUR za slabije razvijene regije utvrđivanjem najnižih iznosa po državi članici na temelju metodologije utvrđene u Prilogu II.; (II) najmanje 295 700 000 000 EUR za intervencije u okviru ZPP-a iz članka 35(1) [vrste potpore] stavka 1. točaka (a) do (k) i (r) te stavka 10. te za intervencije navedene u članku 35. stavku 11.; (III) najmanje 34 215 510 000 EUR kako slijedi: 11 975 428 500 EUR kako je utvrđeno u članku 4. Uredbe (EU) 202X/XXX [o uvođenju potpore Unije za azil, migracije i integraciju za razdoblje 2028. – 2034.], 15 396 750 000 EUR kako je utvrđeno u članku 4. Uredbe (EU) 202X/XXX [o uvođenju potpore Unije za schengensko područje, europsko integrirano upravljanje granicama i zajedničku viznu politiku za razdoblje 2028. – 2034.] i 6 843 331 500 EUR kako je utvrđeno u članku 4. Uredbe (EU) 202X/XXX [o uvođenju potpore Unije za unutarnju sigurnost za razdoblje 2028. – 2034.] za ciljeve utvrđene u članku 3. tih uredaba; (b) Instrumentu iz glave IV. dodjeljuje se 71 933 000 000 EUR; (c) planu Interrega iz poglavlja II. Uredbe XX [Regionalni razvoj, plan Interrega] dodjeljuje se 10 264 000 000 EUR; (d) najviše 0,5 % financijske omotnice dodjeljuje se tehničkoj pomoći na inicijativu	čega: (i) najmanje 217 798 000 000 EUR za slabije razvijene regije utvrđivanjem najnižih iznosa po državi članici na temelju metodologije utvrđene u Prilogu II.; (ii) najmanje 295 700 000 000 EUR za intervencije u okviru ZPP-a iz članka 35. stavka 1. [vrste potpore], stavka 1. točaka od (a) do (k) i točke (r) te stavka 10. i za intervencije navedene u članku 35. stavku 11.; (iii) najmanje 34 215 510 000 EUR kako slijedi: 11 975 428 500 EUR kako je utvrđeno u članku 4. Uredbe (EU) 202X/XXX [o uvođenju potpore Unije za azil, migracije i integraciju za razdoblje 2028. – 2034.], 15 396 750 000 EUR kako je utvrđeno u članku 4. Uredbe (EU) 202X/XXX [o uvođenju potpore Unije za schengensko područje, europsko integrirano upravljanje granicama i zajedničku viznu politiku za razdoblje 2028. – 2034.] i 6 843 331 500 EUR kako je utvrđeno u članku 4. Uredbe (EU) 202X/XXX [o uvođenju potpore Unije za unutarnju sigurnost za razdoblje 2028. – 2034.] za ciljeve utvrđene u članku 3. tih uredaba; (b) Instrumentu iz glave IV. dodjeljuje se 71 933 000 000 EUR; (c) planu Interrega iz poglavlja II. Uredbe XX [Regionalni razvoj, plan Interrega] dodjeljuje se 10 264 000 000 EUR; (d) najviše 0,5 % financijske omotnice dodjeljuje se tehničkoj pomoći na inicijativu Komisije, kako je navedeno u članku 12.	(a) **898 910 000 000 EUR** dodjeljuje se planovima NRP-a iz Naslova III. u skladu s Prilogom I. [Ključ za raspodjelu], od čega: **(i) 419 550 000 000 EUR (isključujući dodjelu za Plan Interreg) za intervencije kohezijske politike, uključujući:** **(a) 46 990 000 000 EUR za Kohezijski fond,** **(b) 248 370 000 000 EUR za ERDF,** **(c) 124 190 000 000 EUR za ESF;** (ii) **426 700 000 000 EUR** za intervencije ZPP-a iz **članka 5. stavka 1. Uredbe (EU) 202X/XXX [Uredba o ZPP-u],** uključujući: **(a) 320 300 000 000 EUR za potporu dohotku;** **(b) 106 410 000 000 EUR za ruralni razvoj;** **(ii a) 7 330 000 000 EUR za [POSEI] intervencije;** **(ii b) 7 290 000 000 EUR za intervencije Zajedničke ribarstvene politike iz članka X. [vrste potpore] Uredbe (EU) 202X/XXXX [Uredba o ZRP-u];** (iii) **38 040 000 000 EUR** kako slijedi: **13 310 000 000 EUR** kako je utvrđeno u članku 4. Uredbe (EU) 202X/XXX [o utvrđivanju potpore Unije za azil, migracije i integraciju za razdoblje od 2028. do 2034.], 17 120 000 000 EUR kako je utvrđeno u članku 4. Uredbe (EU) 202X/XXX [o utvrđivanju potpore Unije za schengenski prostor, za europsko integrirano upravljanje granicama i za zajedničku politiku o vizama za razdoblje od 2028. do 2034.] i **7 610 000 000 EUR** kako je utvrđeno u članku 4. Uredbe (EU) 202X/XXX [o	***rezervira se za LEADER.***“ Prema ovom prijedlogu, 5 % od 106.410.000.000 eura - što znači 5.320.500.000 eura - bit će namijenjeno LEADER-u, što možemo tretirati kao svojevrsno obvezujuće/namjensko (ring-fencing) financiranje, koje je ELARD oduvijek zagovarao.

	Komisije, kako je navedeno u članku 12. [tehnička pomoć].	[tehnička pomoć].	utvrđivanju potpore Unije za unutarnju sigurnost za razdoblje od 2028. do 2034.] za ciljeve utvrđene u članku 3. tih uredaba.	
Članak 35. (4a točka b - nova)			***Amandman 248*** **4 a. Odstupajući od stavka 4. ovog članka i od članka 20. stavka 1., minimalna stopa nacionalnog doprinosa, kada je stopa utvrđena u NRP planu u skladu sa stavkom 4. i člankom 20. stavkom 1. viša, iznosi:** **(b) 20 % prihvatljivih javnih rashoda za plaćanja za agroekološke i klimatske mjere prema članku 5. točki (f) Uredbe (EU) 202X/XXXX [Uredba o ZPP-u], za LEADER prema članku 5. stavku 1. točki (l) Uredbe (EU) 202X/XXXX [Uredba o ZPP-u] i za ulaganja usmjerena na mlade poljoprivrednike prema članku 5. stavku 1. točki (i) Uredbe (EU) 202X/XXXX [Uredba o ZPP-u].**	ELARD podržava rješenje koje je predložio Europski parlament jer ono potiče države članice da šire koriste LEADER pristup, Također ih potičemo da razmotre uvođenje sličnog rješenja za CLLD, kako smo gore napomenuli, LEADER i CLLD su jedinstveni instrument.
Članak 76.	1. Lokalni razvoj pod vodstvom zajednice: (a) usmjeren je na podregionalna područja, ruralna i obalna područja; (b) izrađuju ga i provode ga lokalne akcijske skupine koje sačinjavaju predstavnici javnih i privatnih lokalnih dionika, pri čemu nijedna skupina zasebno nema kontrolu nad donošenjem odluka; (c) provodi se putem strategija u skladu s člankom 75. [Integrirani teritorijalni i urbani razvoj], kojima se podupiru inovativne značajke u lokalnom kontekstu, umrežavanje i suradnja s drugim teritorijalnim dionicima.	1. Lokalni razvoj pod vodstvom zajednice, uključujući program LEADER: (a) usmjeren je na podregionalna područja, **uključujući** ruralna i obalna područja; (b) izrađuju ga i provode lokalne akcijske skupine koje sačinjavaju predstavnici javnih i privatnih lokalnih dionika, pri čemu nijedna skupina zasebno ne kontrolira donošenje odluka; (c) provodi se putem strategija u skladu s člankom 75. [Integrirani teritorijalni i urbani razvoj], kojima se podupiru inovativne značajke u lokalnom kontekstu, umrežavanje i suradnja s drugim teritorijalnim dionicima.	***Amandman 436*** 1. Lokalni razvoj pod vodstvom zajednice: (a) usredotočiti se na subregionalna područja, **uključujući urbana**, ruralna i obalna područja; (b) izrađuju ga i provode ga lokalne akcijske skupine koje sačinjavaju predstavnici javnih i privatnih lokalnih dionika, pri čemu nijedna skupina zasebno nema kontrolu nad donošenjem odluka; (c) provodi se putem strategija u skladu s člankom 75. [Integrirani teritorijalni i urbani razvoj], kojima se podupiru inovativne	Prvo, treba naglasiti da LEADER i CLLD čine jedinstveni instrument koji provode LAG-ovi. Razlika u odnosu na prethodna programska razdoblja proizlazi iz činjenice da se LEADER primjenjivao na skupine koje financiraju svoje strategije iz ZPP-a. CLLD se definira kao LAG koji provodi strategije financirane iz svih europskih fondova. Rješenje koje su predložili Vijeće i Parlament u člancima 76. i 75., čitani zajedno, jasno pokazuje da je LEADER dio CLLD-a. Predlažemo kombiniranje prijedloga Vijeća (točka 3.) i Parlamenta (točka 1.) jer je nadležnost LAG-a, kako je naznačeno u točki 3. (ca) prijedloga Vijeća, ključna za

	2.Potpora lokalnom razvoju pod vodstvom zajednice obuhvaća: (a) izgradnju kapaciteta i pripremna djelovanja kojima se pruža potpora izradi strategije; (b) pripremu i provedbu operacija odabranih u okviru strategije, uključujući aktivnosti suradnje; (c) upravljanje strategijom, njezino praćenje i evaluaciju te vođenje, uključujući olakšavanje razmjena među dionicima i komuniciranje o strategiji i ulozi Unije. 3. Pri pripremi i provedbi lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice sljedeće zadaće obavljaju isključivo lokalne akcijske skupine: (a) pripremu strategije lokalnog razvoja; (b) jačanje kapaciteta lokalnih dionika za razvoj i provedbu operacija; (c) izrađivanje nediskriminirajućeg i transparentnog postupka odabira i kriterija za odabir kojima se izbjegavaju sukobi interesa i osigurava da nijedna interesna skupina zasebno ne kontrolira odluke o odabiru; (d) odabir operacija; (e) praćenje napretka u ostvarenju ciljeva i procjena provedbe strategije; (f) komuniciranje o strategiji lokalnog razvoja i ulozi Unije u njezinoj potpori. 4.Lokalna akcijska skupina može biti korisnik i može provoditi operacije u skladu sa strategijom, pod uvjetom da lokalna akcijska skupina osigura poštovanje načela razdvajanja funkcija.	2. Potpora lokalnom razvoju pod vodstvom zajednice obuhvaća: (a) izgradnju kapaciteta i pripremna djelovanja kojima se pruža potpora izradi strategije; (b) pripremu i provedbu operacija odabranih u okviru strategije, uključujući aktivnosti suradnje; (c) upravljanje strategijom, njezino praćenje i evaluaciju te vođenje, uključujući olakšavanje razmjena među dionicima i komuniciranje o strategiji i ulozi Unije. 3. Pri pripremi i provedbi lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice sljedeće zadaće obavljaju isključivo lokalne akcijske skupine: (a) pripremu strategije lokalnog razvoja; (b) jačanje kapaciteta lokalnih dionika za razvoj i provedbu operacija; 10559/26 192 ECOFIN.2.B HR (c) izrađivanje nediskriminirajućeg i transparentnog postupka odabira i kriterija za odabir kojima se izbjegavaju sukobi interesa i osigurava da nijedna interesna skupina zasebno ne kontrolira odluke o odabiru; **(ca) pripremanje i objavljivanje poziva na podnošenje prijedloga;** (d) odabir operacija; (e) praćenje napretka u ostvarenju ciljeva i procjenu provedbe strategije; (f) komuniciranje o strategiji lokalnog razvoja i ulozi Unije u njezinoj potpori. 4. Lokalna akcijska skupina može biti korisnik i može provoditi operacije u skladu sa strategijom, pod uvjetom da lokalna akcijska skupina osigura poštovanje načela razdvajanja funkcija.	značajke u lokalnom kontekstu, umrežavanje i suradnja s drugim teritorijalnim dionicima. 2.Potpora lokalnom razvoju pod vodstvom zajednice obuhvaća: (a) izgradnju kapaciteta i pripremna djelovanja kojima se pruža potpora izradi strategije; (b) pripremu i provedbu operacija odabranih u okviru strategije, uključujući aktivnosti suradnje; (c) upravljanje strategijom, njezino praćenje i evaluaciju te vođenje, uključujući olakšavanje razmjena među dionicima i komuniciranje o strategiji i ulozi Unije. 3. Pri pripremi i provedbi lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice sljedeće zadaće obavljaju isključivo lokalne akcijske skupine: (a) pripremu strategije lokalnog razvoja; (b) jačanje kapaciteta lokalnih dionika za razvoj i provedbu operacija; (c) izrađivanje nediskriminirajućeg i transparentnog postupka odabira i kriterija za odabir kojima se izbjegavaju sukobi interesa i osigurava da nijedna interesna skupina zasebno ne kontrolira odluke o odabiru; (d) odabir operacija; (e) praćenje napretka u ostvarenju ciljeva i procjena provedbe strategije; (f) komuniciranje o strategiji lokalnog razvoja i ulozi Unije u njezinoj potpori. 4.Lokalna akcijska skupina može biti korisnik i može provoditi operacije u skladu sa strategijom, pod uvjetom da lokalna akcijska skupina osigura poštovanje načela razdvajanja funkcija.	provedbu strategija lokalnog razvoja. Međutim, rješenje koje je predložio Parlament u točki 1. omogućuje stvaranje urbanih LAG-ova. ELARD stoga smatra da bi CLLD trebao biti obvezan u svim državama članicama i da bi se trebao provoditi putem Lokalnih akcijskih skupina. CLLD ne bi trebao ostati samo neobavezni teritorijalni instrument unutar Nacionalnih i regionalnih partnerskih planova. Tamo gdje se CLLD provodi putem više od jedne politike, lokalne akcijske skupine trebale bi biti u mogućnosti provoditi integrirane strategije lokalnog razvoja kombinirajući potporu iz različitih politika.

		4.a Lokalne akcijske skupine programa LEADER mogu iskoristiti potporu na temelju ovog članka za aktivnosti koje nisu obuhvaćene člankom 18. Uredbe (EU) 202X/XXXX (Uredba o ZPP-u) pod uvjetima utvrđenima u ovom članku.	**4.a Lokalne akcijske skupine programa LEADER mogu iskoristiti potporu na temelju ovog članka za aktivnosti koje nisu obuhvaćene člankom 18. Uredbe (EU) 202X/XXXX (Uredba o ZPP-u) pod uvjetima utvrđenima u ovom članku.**	
Članak 77.	1. Potpora koja se pruža u okviru inicijative LEADER iz članka 18. Uredbe (EU) 202X/XXXX [Uredba o ZPP-u] mora biti u skladu sa sljedećim zahtjevima: (a) upotreba pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troškova obvezna je za troškove operacija lokalnih akcijskih skupina inicijative LEADER; (b) potpora za projekte koji se provode u skladu sa strategijama lokalnog razvoja inicijative LEADER koja ne premašuje 20 000 EUR pruža se u obliku jednokratnih iznosa i može se razlikovati u skladu s objektivnim i nediskriminirajućim kriterijima; (c) potpora pokretanju ruralnih start-up poduzeća za nepoljoprivredne aktivnosti u ruralnim područjima može se pružiti u obliku jednokratnih iznosa do najviše 100 000 EUR i može se razlikovati u skladu s objektivnim i nediskriminirajućim kriterijima; (d) upotreba pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troškova potiče se za projekte provedene u sklopu strategija lokalnog razvoja inicijative LEADER. 2. Potporom koja se pruža na temelju ovog članka mogu se pokriti troškovi pripreme strategija lokalnog razvoja ili troškovi provedenih operacija ili njihova kombinacija. Države članice osiguravaju da su troškovi operacija u skladu sa zahtjevima za	1. Potpora koja se pruža u okviru inicijative LEADER iz članka 18. Uredbe (EU) 202X/XXXX [Uredba o ZPP-u] mora biti u skladu sa sljedećim zahtjevima: (a) […] pojednostavnjene mogućnosti obračuna troškova […] **mogu se upotrebljavati** za troškove operacija lokalnih akcijskih skupina programa LEADER; (b) potpora za […] **operacije** koje se provode u skladu sa strategijama lokalnog razvoja programa LEADER koja ne premašuje 20 000 EUR pruža se u obliku jednokratnih iznosa i može se razlikovati u skladu s objektivnim i nediskriminirajućim kriterijima; (c) potpora pokretanju ruralnih start-up poduzeća za nepoljoprivredne aktivnosti u ruralnim područjima može se pružiti u obliku jednokratnih iznosa do najviše 100 000 EUR i može se razlikovati u skladu s objektivnim i nediskriminirajućim kriterijima; (d) upotreba pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troškova potiče se za projekte provedene u sklopu strategija lokalnog razvoja inicijative LEADER. 2. Potporom koja se pruža na temelju ovog članka mogu se pokriti troškovi pripreme strategija lokalnog razvoja ili troškovi provedenih operacija ili njihova kombinacija. Države članice osiguravaju da su troškovi	***Amandman 440*** 1. Potpora koja se pruža u okviru inicijative LEADER iz članka 18. Uredbe (EU) 202X/XXXX [Uredba o ZPP-u] mora biti u skladu sa sljedećim zahtjevima: (a) upotreba pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troškova obvezna je za troškove operacija lokalnih akcijskih skupina inicijative LEADER; (b) potpora za projekte koji se provode u skladu sa strategijama lokalnog razvoja inicijative LEADER koja ne premašuje 20 000 EUR pruža se u obliku jednokratnih iznosa i može se razlikovati u skladu s objektivnim i nediskriminirajućim kriterijima; **(c) izbrisano** (d) upotreba pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troškova potiče se za projekte provedene u sklopu strategija lokalnog razvoja inicijative LEADER. 2. Potporom koja se pruža na temelju ovog članka mogu se pokriti troškovi pripreme strategija lokalnog razvoja ili troškovi provedenih operacija ili njihova kombinacija. Države članice osiguravaju da su troškovi operacija u skladu sa zahtjevima za relevantne vrste intervencija utvrđenima u ovoj Uredbi.	Neshvatljivo je zašto su zastupnici u Europskom parlamentu predložili brisanje točke (c) koja se odnosi na potporu nepoljoprivrednim poduzećima u obliku jednokratnog iznosa. Oko 90% ljudi koji žive u ruralnim područjima nisu poljoprivrednici. Ako razmišljamo o poticanju ljudi da ostanu i žive u ruralnim područjima, trebali bismo im stvoriti prilike za rad i pokretanje vlastitog posla. Tijekom razdoblja 2014.-2020. npr. poljski LAG-ovi pružili su takvu potporu koja je pomogla u stvaranju oko 22 000 radnih mjesta u ruralnim područjima, uglavnom za mlade i žene. Stoga je rješenje koje su predložili Komisija i Vijeće najprikladnije za LAG-ove.

	relevantne vrste intervencija utvrđenima u ovoj Uredbi.	operacija u skladu sa zahtjevima za relevantne vrste intervencija utvrđenima u ovoj Uredbi.		

Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o utvrđivanju uvjeta za provedbu potpore Unije Zajedničkoj poljoprivrednoj politici za razdoblje od 2028. do 2034. (tzv. „ Uredba o ZPP-u “)

Članci	**Prijedlog Europske komisije** *(HR prijevod EK)*	**Prijedlog Europskog vijeća** Uredba o utvrđivanju uvjeta za provedbu potpore Unije u okviru ZPP-a - Predsjedništvo je predložilo izmjene i dopune	**Prijedlog Europskog parlamenta** I. NACRT IZVJEŠĆA o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju uvjeta za provedbu potpore Unije Zajedničkoj poljoprivrednoj politici za razdoblje od 2028. do 2034. (COM (2025)0560 – C10-0169/2025 – 2025/0241(COD))	**Komentari ELARD-a**
Članak 18.	1. Države članice pružaju potporu LEADER-u radi pripreme i provedbe strategija lokalnog razvoja u okviru LEADER-a u skladu s uvjetima utvrđenima u članku 76. Uredbe (EU) […] [NRP] i kako je dodatno utvrđeno u njihovim nacionalnim i regionalnim partnerskim planovima. 2.Države članice podupiru LEADER barem na ruralnim područjima u posebnom nepovoljnom položaju, koji države članice definiraju u nacionalnim i regionalnim partnerskim planovima. 3.Države članice putem LEADER-a pružaju potporu projektima koje provode lokalne akcijske skupine i koji uključuju start-up poduzeća, kapacitet za dodanu vrijednost u preradi, diversifikaciju poljoprivrednih djelatnosti, uključujući agroturizam, izravnu prodaju poljoprivrednih proizvoda i inovacije.	1. Države članice pružaju potporu **u okviru** LEADER-a radi pripreme i provedbe strategija lokalnog razvoja u skladu s uvjetima utvrđenima u članku 76**. i 77.** Uredbe (EU) […] [NRP] i kako je dodatno utvrđeno u njihovim nacionalnim i regionalnim partnerskim planovima. 2. Države članice podupiru LEADER **u ruralnim područjima sa fokusom na** ruralna područja u posebnom nepovoljnom položaju, **kako ih** države članice definiraju u nacionalnim i regionalnim partnerskim planovima. 3.Države članice **u okviru** LEADER-a pružaju potporu projektima **kao što su pokretanje ruralnih poduzeća, prerada na poljoprivrednim gospodarstvima**, diversifikaciju poljoprivrednih djelatnosti, uključujući agroturizam, izravnu prodaju	***Amandmani 116-119*** 1. Države članice osiguravaju potporu za LEADER **od [najmanje 5 %] ukupnog iznosa namijenjenog ruralnom razvoju kako je utvrđeno u članku 10. stavku 2. točki (ii) ili Uredbi (EU) […] [NRP], kako je navedeno u članku 35. stavku 4.a Uredbe (EU) […] [NRP**] za pripremu i provedbu LEADER strategija lokalnog razvoja pod uvjetima utvrđenim u članku 76. Uredbe (EU) […] [NRP] i kako je dodatno utvrđeno u njihovim NRP planovima. 2. Države članice podržavaju LEADER barem u ruralnim područjima kako ih države članice definiraju u NRP planovima. 3. Države članice pružaju potporu **u okviru** LEADER-a za projekte koje **odaberu** lokalne akcijske skupine **i provode uz sudjelovanje start-up-ova, kao i za start-up-ove, za**	Kao ELARD, podržavamo rješenje koje je predložio Parlament. Prvo, zato što, kao što je gore spomenuto, članak 18. točka 1. uvodi ograđivanje. Međutim, smatramo da bi iznos dodijeljen LEADER-u trebao biti usporediv s onim u trenutnom programskom razdoblju. Svjesni smo novih izazova koji proizlaze iz geopolitičke situacije, pa ako povećanje unutar ZPP-a nije moguće, treba razmotriti uvođenje obveznog CLLD-a i obvezujuće minimalne alokacije (ring-fencing). Drugo, suprotno prijedlozima Komisije i Vijeća, LEADER u prijedlogu Parlamenta nije bio ograničen na provedbu samo u ruralnim područjima u posebno nepovoljnom položaju, vidi točku (2).

	4.Potpora koja se pruža putem LEADER-a usmjerena je na područja ruralnog razvoja s dodanom vrijednošću za poljoprivrednike i posjednike šuma, kao što su socijalna, okolišna, digitalna i gospodarska preobrazba ruralnih područja, poboljšanje dobrobiti stanovnika ruralnih područja i jačanje društvenog kapitala.	poljoprivrednih proizvoda, inovacije **i digitalizaciju.** 4.Potpora koja se pruža **u okviru** LEADER-a usmjerena je na **projekte** s dodanom vrijednošću za **ruralne zajednice**, poljoprivrednike i posjednike šuma, kao što su socijalna, okolišna, digitalna i gospodarska preobrazba ruralnih područja, **promicanje rodne ravnopravnosti i socijalne uključenosti,** poboljšanje dobrobiti stanovnika ruralnih područja **i jačanje** društvenog kapitala.	**izgradnju kapaciteta s ciljem dodavanja** vrijednosti **kroz** transformaciju, **za** diverzifikaciju **poljoprivrednih** aktivnosti, uključujući **agroturizam, za** izravnu prodaju poljoprivrednih proizvoda **i za** inovacije, **kao i za sve projekte koji doprinose aktivaciji lokalne zajednice.** 4. Potpora koja se pruža putem LEADER-a usmjerena je na područja ruralnog razvoja s dodanom vrijednošću za **ruralne zajednice**, **u kojima** poljoprivrednici i posjednici šuma **igraju ključnu ulogu** kao što su socijalna, okolišna, digitalna i gospodarska preobrazba ruralnih područja, poboljšanje dobrobiti stanovnika ruralnih područja, jačanje **društvenog kapitala, pružanje osnovnih usluga i poboljšanje općih životnih uvjeta uzimajući u obzir potrebe žena.**	I treće, opseg potpore koju mogu pružiti LAG-ovi, kako je predložio Parlament, širi je nego u druga dva prijedloga. ELARD snažno podržava zadržavanje ovog pristupa u konačnoj uredbi. LEADER ne bi trebao biti ograničen na ruralna područja za koja je utvrđeno da imaju specifične nedostatke, jer bi to riskiralo svođenje LEADER-a na kompenzacijski instrument umjesto očuvanja njegove uloge kao instrumenta teritorijalnog razvoja odozdo prema gore, utemeljenog na mjestu, dostupnog ruralnim zajednicama.

Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o osnivanju Europskog fonda za regionalni razvoj, uključujući Europsku teritorijalnu suradnju (Interreg) i Kohezijskog fonda kao dijela Fonda – u daljnjem tekstu „Uredba o ERDF-u i Kohezijskom fondu“				
Članak	**Prijedlog Europske komisije**	**Prijedlog Europskog vijeća** Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o osnivanju Europskog fonda za regionalni razvoj, uključujući Europsku teritorijalnu suradnju (Interreg) i Kohezijskog fonda kao dijela Fonda utvrđenog Uredbom (EU) [...] [NRP] i o utvrđivanju uvjeta za provedbu potpore Unije regionalnom razvoju od 2028. do 2034. *- Djelomični opći pristup*	**Prijedlog Europskog parlamenta** I. NACRT IZVJEŠĆA o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o osnivanju Europskog fonda za regionalni razvoj, uključujući Europsku teritorijalnu suradnju (Interreg) i Kohezijskog fonda kao dijela Fonda utvrđenog Uredbom (EU) [NRP] i o utvrđivanju uvjeta za provedbu potpore Unije regionalnom razvoju od 2028. do 2034. (COM (2025)0552 – C10-168/2025 – 2025/0238(COD))	**Komentari ELARD-a**
Članak 4. (1.a) novo			***Amandman 22*** ***1a. Države članice i regije će, gdje je to primjereno, utvrditi integrirani pristup rješavanju demografskih izazova ili specifičnih potreba regija i područja iz ovog stavka u svojim nacionalnim i regionalnim planovima partnerstva u skladu s člancima 74. do 76.c [Inicijative za teritorijalnu i lokalnu suradnju, Integrirani teritorijalni i održivi urbani razvoj, CLLD, Potpora inovacijama temeljenim na mjestu i S3, Teritorijalne strategije pravedne tranzicije, Potpora energetskim zajednicama] Uredbe (EU) ..../.... [Uredba o NRP-u].***	Prije svega, treba naglasiti da će, prema odredbama koje su predložili Komisija i Vijeće, potpora iz fondova kohezijske politike prvenstveno koristiti gradovima i njihovim predgrađima. Obvezuje države članice da provode samo integrirane teritorijalne instrumente unutar kohezijske politike. To najbolje ilustrira izvješće Europske komisije "EX POST EVALUACIJA EUROPSKOG FONDA ZA REGIONALNI RAZVOJ I KOHEZIJSKOG FONDA". Vrijedi podsjetiti da članak 174. UFEU-a glasi: *„Radi promicanja svojeg sveukupnog skladnog razvoja Unija razvija i provodi aktivnosti koje vode jačanju njezine ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije. Unija osobito nastoji smanjiti razlike u stupnju razvijenosti među različitim regijama i zaostalost regija u najnepovoljnijem položaju.*
Članak 4. (1.b) novo			***Amandman 23*** ***1b. Integrirani pristup iz stavka 1.a može uključivati:*** ***(a) obvezu namjenskog financiranja u tu svrhu;***	

			(b) namjenska poglavlja unutar Nacionalnog i regionalnog plana partnerstva; ***(c) integrirana teritorijalna ulaganja i mjere lokalnog razvoja vođenog zajednicom;*** ***(d) ciljane mjere usmjerene na jačanje teritorijalne otpornosti, pristupačnosti, ekonomske diversifikacije i prava na ostanak u svim regijama.***	***Među dotičnim regijama posebna se pozornost poklanja ruralnim područjima, područjima zahvaćenima industrijskom tranzicijom i regijama koje su izložene ozbiljnim i trajnim prirodnim ili demografskim poteškoćama, kao što su najsjevernije regije s vrlo niskom gustoćom naseljenosti te otoci, pogranične i planinske regije.“*** Stoga ELARD podržava prijedloge koje je predstavio Parlament, jer oni ne samo da obvezuju korištenje ITI/ITU-a i CLLD-a, već i jamče da će najmanje 10% sredstava ERDF-a i kohezijske politike biti dodijeljeno ruralnom razvoju. Vrijedi razmotriti treba li taj postotak biti veći, s obzirom na to da gotovo 30% građana EU-a živi u ruralnim područjima. Štoviše, s obzirom na trenutnu situaciju i geopolitičke napetosti, očuvanje demokracije i europskih vrijednosti, što je jedan od prioriteta Komisije, trebalo bi biti najvažnije. Stoga se EU ne bi trebao usredotočiti isključivo na osiguranje proračuna za ruralni razvoj, već prvenstveno na korištenje alata i instrumenata koji najbolje jamče postizanje tog cilja. CLLD nije samo instrument lokalnog razvoja, već i praktičan alat za jačanje i zaštitu demokracije na lokalnoj razini. Istinskim uključivanjem stanovnika, društvenih organizacija, lokalnih vlasti i gospodarskih partnera u proces dijagnosticiranja potreba, planiranja aktivnosti i suodlučivanja o smjerovima razvoja, CLLD jača povjerenje u javne institucije, gradi kulturu dijaloga i
Članak 5.	U okviru svojeg teritorijalnog razvoja države članice podupiru integrirane strategije urbanog razvoja usmjerene na održivi razvoj i traže rješenja za okolišna, energetska i klimatska pitanja, s naglaskom na pravednoj tranziciji prema čistom, klimatski neutralnom i otpornom gospodarstvu do 2050., pri čemu posebnu pozornost posvećuju stanovanju, smanjenju siromaštva, kulturnoj baštini i iskorištavanju potencijala digitalnih tehnologija za potrebe inovacija i energetske učinkovitosti, podupiranju razvoja funkcionalnih urbanih područja te urbano-ruralnih veza.	**Na temelju članka 75. Uredbe (EU) [Uredba o NRP-ovima],** u okviru svojeg teritorijalnog razvoja države članice podupiru strategije integriranog urbanog razvoja usmjerene na održivi razvoj i traže rješenja za okolišne, energetske i klimatske izazove, osobito pravednu tranziciju prema čistom, klimatski neutralnom i otpornom gospodarstvu do 2050. […] **tako što se, prema potrebi, bave gradskom mobilnošću**, stanovanjem, siromaštvom, **otpornošću i civilnom sigurnošću, ugroženim urbanim zajednicama, zdravstvenom zaštitom i pristupom javnim uslugama**, kulturnom baštinom, iskorištavanjem potencijala digitalnih tehnologija za potrebe inovacija i energetske učinkovitosti te podupiranjem razvoja funkcionalnih urbanih područja i urbano-ruralnih veza. **Osmišljavanje i provedba takvih strategija ostaju fleksibilni i razmjerni, uzimajući u obzir administrativne kapacitete i teritorijalne posebnosti svake države članice.**	***Amandman 24*** izbrisano	
Članak 5.a novo			***Amandman 25*** ***Integrirani teritorijalni i održivi***	

			urbani razvoj ***1. ERDF i Kohezijski fond mogu podržati integrirani teritorijalni razvoj u okviru ove Uredbe.*** ***2. Države članice provode integrirani teritorijalni razvoj, uz potporu ERDF-a i Kohezijskog fonda, isključivo putem strategija teritorijalnog ili lokalnog razvoja u bilo kojem od sljedećih oblika:*** ***(a) integrirana teritorijalna ulaganja;*** ***(b) lokalni razvoj vođen zajednicom ili*** ***(c) drugi teritorijalni alat koji podržava inicijative koje je osmislila država članica. Prilikom provedbe teritorijalnih ili lokalnih razvojnih strategija u okviru više od jednog fonda, država članica osigurava koherentnost i koordinaciju među dotičnim fondovima.*** ***3. Potpora teritorijalnom razvoju u okviru ERDF-a i Kohezijskog fonda temelji se na integriranim strategijama teritorijalnog razvoja koje obuhvaćaju sve vrste teritorija, s posebnom pažnjom na regije i područja iz članka 174. stavka 3. UFEU-a, kao i druga područja koja se suočavaju sa specifičnim razvojnim izazovima ili prilikama, uključujući urbana i obalna područja.*** ***Integrirane strategije teritorijalnog razvoja iz prvog podstavka mogu uključivati održive urbane strategije, strategije pametne specijalizacije, teritorijalne strategije pravedne tranzicije, strategije za dekarbonizaciju ili bilo koju drugu strategiju koja nastoji promicati teritorijalni ili urbani razvoj razvijen uz***	zajedničke odgovornosti te suzbija osjećaj socijalne i teritorijalne isključenosti. U trenutnoj geopolitičkoj situaciji, u kojoj su društvena otpornost, povjerenje građana u institucije i sposobnost suradnje lokalnih zajednica posebno važni, obvezna provedba CLLD-a na nacionalnoj razini trebala bi se smatrati značajnim rješenjem ne samo s gledišta razvojne politike već i s gledišta jačanja demokratske otpornosti država članica, EU-a i društva. Osiguravanje 10% sredstava kohezijske politike za ruralni razvoj dobar je smjer, ali trebalo bi napraviti još jedan korak i svojevrsno odvajanje sredstava za CLLD/LEADER u tim uredbama te uvesti poticaje za države članice da koriste CLLD po uzoru na odredbe članka 35. (4a) nove točke (b) Uredbe o NRPP-u (**Amandman 248**) u I. NACRT IZVJEŠĆA o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o osnivanju Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralni razvoj, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost za razdoblje 2028.-2034. i izmjeni Uredbe (EU) 2023/955 i Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 (COM(2025)0565 – C10-0179/2025 – 2025/0240(COD)) Provedbu višestruko financiranog (np. iz više politika) CLLD-a trebali bi pratiti pojednostavljeni i usklađeni mehanizmi upravljanja, prihvatljivosti, izvještavanja i revizije, izbjegavajući nepotrebno dupliciranje između fondova odnosno politika.

			potporu instrumenata Unije uzimajući u obzir, gdje je to relevantno, pristup temeljen na funkcionalnom području i mjestu te, gdje je to primjenjivo, oslanjajući se na načela i prioritete Urbane agende za EU i Teritorijalne agende 2030. Odgovarajuće prekretnice i ciljevi utvrđuju se u Nacionalnim i regionalnim planovima partnerstva u skladu s Uredbom (EU).../... [Uredba o NRPP-u]. ***4. Države članice podržavaju integrirane strategije održivog urbanog razvoja koje su usmjerene na održivi razvoj i rješavaju ekološke, energetske, klimatske, demografske i društvene izazove, posebno pravedan prijelaz na čisto, klimatski neutralno, otporno i konkurentno gospodarstvo do 2050. Te strategije posebnu pozornost posvećuju pristupačnom i održivom stanovanju, siromaštvu, kulturnoj baštini, korištenju digitalnih tehnologija za inovacije i energetsku učinkovitost, razvoju funkcionalnih urbanih područja i jačanju veza između urbanih i ruralnih područja.*** ***5. Strategije integriranog teritorijalnog razvoja i održivog urbanog razvoja:*** ***(a) doprinose ostvarivanju općih i specifičnih ciljeva utvrđenih u članku 2. ove Uredbe;*** ***(b) utvrditi geografsko područje i stanovništvo obuhvaćeno strategijom;*** ***(c) pružiti analizu razvojnih potreba i izazova, uključujući ekonomske, društvene, ekološke i demografske međusobne veze, te opis integriranog pristupa njihovom rješavanju;***	

			(d) utvrditi ključne ciljeve, prekretnice i mjerljive ciljeve u skladu s Nacionalnim i regionalnim planom partnerstva; ***(e) utvrditi učinkovito uključivanje partnera u pripremu i provedbu strategije.*** ***6. Teritorijalne strategije provedene u skladu sa stavkom 2. točkom (a) ili (c) pod odgovornošću su relevantnih teritorijalnih, lokalnih ili urbanih vlasti ili tijela. Postojeći strateški dokumenti koji se odnose na obuhvaćena područja mogu se koristiti kao osnova za takve strategije, pod uvjetom da ispunjavaju zahtjeve utvrđene u stavku 5. Ako popis operacija koje će se podržati nije uključen u teritorijalnu strategiju, relevantne teritorijalne, lokalne ili urbane vlasti ili tijela odabiru i sudjeluju u odabiru operacija.*** ***7. Prilikom pripreme strategija u skladu s ovim člankom, nadležna teritorijalna, lokalna ili urbana tijela ili tijela surađuju s nadležnim upravljačkim tijelom ili tijelima kako bi odredili opseg operacija koje će se podržati u okviru relevantnog poglavlja Nacionalnog i regionalnog partnerskog plana. Odabrane operacije moraju biti u skladu s teritorijalnom strategijom i doprinositi ključnim događajima i ciljevima utvrđenim u Planu.*** ***8. Ako teritorijalno, lokalno ili urbano tijelo ili tijelo obavlja zadatke koji spadaju u odgovornost upravljačkog tijela, osim odabira operacija, to tijelo ili tijelo upravljačko tijelo identificirat će kao posredničko tijelo u skladu s člankom 49. stavkom 4. Uredbe (EU) .../... [Uredba o***	

			NRPP-u]. ***9. Ako teritorijalna strategija iz stavka 6. uključuje ulaganja koja primaju potporu iz više od jednog fonda ili iz više od jednog specifičnog cilja ove Uredbe, akcije se mogu provoditi kao integrirano teritorijalno ulaganje. Ako više od jednog fonda doprinosi integriranom teritorijalnom ulaganju, nadležna upravljačka tijela uspostavljaju pisane aranžmane koordinacije kako bi se osigurala usklađenost u odabiru operacija, primjeni pravila prihvatljivosti i izvješćivanju.*** ***10. Strategije provedene u skladu s ovim člankom odabire relevantno upravljačko tijelo ili tijela, uključujući i za pripremnu potporu.*** ***11. Najmanje 13 % ukupnih sredstava ERDF-a dodijeljenih svakoj državi članici, osim za tehničku pomoć, dodjeljuje se integriranim teritorijalnim i održivim strategijama urbanog razvoja, uključujući obnovu depriviranih urbanih područja, integrirani urbani razvoj i održivu urbanu mobilnost, Europske urbane inicijative i URBACT projekte te lokalne usluge povezane s urbanom uključenošću. Planirani iznosi za tu svrhu utvrđuju se u dotičnim poglavljima Nacionalnog i regionalnog plana partnerstva.*** ***12. Potpora se može pružiti za pripremu i osmišljavanje strategija provedenih u skladu s ovim člankom.*** ***13. Posebna će se pozornost posvetiti***	

			jačanju veza između urbanih i ruralnih područja, teritorijalnoj dostupnosti, funkcionalnoj teritorijalnoj suradnji i uravnoteženom teritorijalnom razvoju u svim kategorijama regija.	
Članak 5.d novo			***Amandman 28*** ***Potpora ruralnom razvoju*** ***1. Države članice dodjeljuju najmanje 10 % svojih ukupnih sredstava ERDF-a i, gdje je primjenjivo, Kohezijskog fonda, osim za tehničku pomoć, za ruralni razvoj.*** ***Za države članice koje ispunjavaju uvjete za potporu iz Kohezijskog fonda, minimalna alokacija iz prvog podstavka izračunava se na temelju ukupnih sredstava ERDF-a i Kohezijskog fonda, osim za tehničku pomoć, i ne primjenjuje se zasebno na svaki fond.*** ***2. Potpora ruralnom razvoju iz stavka 1. posebno uključuje:*** ***(a) održivu ruralnu infrastrukturu, uključujući promet, opskrbu energijom, opskrbu vodom i odvodnju te gospodarenje otpadom;*** ***(b) povezivost ruralnih područja, uključujući širokopojasnu i digitalnu infrastrukturu;*** ***(c) diversifikaciju, konkurentnost i otpornost ruralnih gospodarstava, uključujući potporu lokalnim poduzećima, inovacijama i stvaranju radnih mjesta;*** ***(d) pristup osnovnoj infrastrukturi povezanoj s uslugama u ruralnim područjima, uključujući zdravstvenu skrb, obrazovanje, skrb o djeci i socijalne***	

			usluge; ***(e) socijalnu uključenost i razvoj zajednice u ruralnim područjima;*** ***(f) rješavanje demografskog pada, uključujući mjere za potporu atraktivnosti ruralnih područja te zadržavanje i privlačenje stanovnika i radnika;*** ***(g) održivi turizam i kulturnu baštinu u ruralnim područjima.*** ***3. Potpora Kohezijskog fonda za ruralni razvoj iz stavka 1. ovog članka mora biti u skladu s člankom 177. stavkom 2. UFEU-a.***	

Napomene:
Tekstovi u kolonama Prijedlog Europske komisije, Prijedlog Europskog Vijeća su iz službenih HR prijevoda (ako su isti javno objavljeni). Materijal je pripremljen za potrebe zagovaranja LEADER-CLLD-a u kolovozu 2026. Sukladno pregovorima/promjenama u prijedlozima Uredbi, isti će se mijenjati.
Priprema sa ELARD-om (EN/HR): LEADER mreža Hrvatske